

BODI ČLOVEK!

Stražar pravi: "Prišlo bo jutro, četudi je noč!" (Iz 21,12)

Poklicanost v zakon je mogoče razumeti le, če priznavamo Skrivnost

Je cerkvena poroka še smiselna?

Živimo v družbi, v kateri imajo mikrofoni v rokah diktatura laicizma in iz njega izhajajoča relativizem in potrošništvo. Človekove želje naj bi bile tudi njegove potrebe in pravice. Vsakokratna trenutna zadnja moda naj bi bila največji dosežek civilizacije. Na posebno močan način ta ideologija odseva tudi na področju seksualnosti, zakona in družine. Napredna avantgarda nam po vseh razpoložljivih medijih, ki jih ni malo, vceplja v glavo, da so določene oblike skupnega življenja, kot npr. izvenzakonske skupnosti in istospolne skupnosti, kakor tudi vzgoja za izbiro spola, nekaj povsem normalnega. Vsak, ki se temu upira, je razglašen za nazadnjaka, ksenofoba in nedemokrata. Posebno nazadnjaška je seveda rimskokatoliška cerkev, ki vztraja pri zakramentu sv. zakona. Drži, da je potrebno spoštovati tiste, ki živijo v izvenzakonskih skupnostih in tudi istospolno usmerjene osebe. To pa ne pomeni, da bomo krotko sprejemali propagando, politike in vzgojne programe, ki ljudi spodbujajo v tak način življenja. Že dolgo je znano, da Laswelova teorija komunikacije ne drži, da banalizacije, poenostavljanja in manipulacije v končni fazi ne obrodijo uspeha. Vsaka diktatura, četudi se prikazuje v še tako lepi podobi, priključuje tudi upor, ki sam po sebi še ni nujno dober. Zanimivo je, da kljub prevladujoči kulturi laicizma obstajajo in se množijo gibanja za življenje ter manifestacije v podpori zakona med moškim in žensko. Na zadnjih volitvah v Evropski parlament se je z Marine Le Pen zgodil "potres" v Franciji, izsid je bil "izjemen" tudi v Angliji, na Danskem, v Avstriji, na Nizozemskem, Finskem in še kje. Mediji sedaj govorijo, da je to "skrb vzbujajoč vzpon skrajnežev". Lahko pa si postavimo tudi vprašanje: kako je mogoče, da je Evropski parlament sprejemal določene liberalne odločitve, če je imela večino glasov v EP konservativna Evropska ljudska stranka? Poslanci, ki smo jih izvolili, zares zastopajo naša stališča in to, kar so obljubljali pred volitvami, ali

pa se pod masko EPP skrivajo tisti, ki prisegajo na liberalizem? V tem kulturnopolitičnem okviru Cerkev vztraja pri zakramentu sv. zakona, ki ga lahko skleneta le moški in ženska, in to ne glede na modo, ne glede na politične igrice v nacionalnih parlamentih in Evropskem parlamentu, ne glede na to, katere politične stranke so na oblasti? Zakaj Cerkev upošteva biologijo? Nekateri menijo, da se Cerkev nima pravice izrekati o vprašanih spolnosti in družine, da se mora ukvarjati le z "duhovnimi" vprašanji. Če je Bog Ljubezen in če je ljubezen največja krepost, zakaj Cerkev "prepušča" predzakonske spolne odnose, izvenzakonske skupnosti ter spolne odnose med dvema moškima ali dvema ženskama, saj se imajo ljudje v teh primerih iskreno radi in so njihova čustva pozitivna? Kaj pa, če upoštevanje moralnega nauka Cerkve le ni nekaj nazadnjaškega, temveč nasprotno, nekaj "revolucionarnega" in osvobajajočega? Zakaj se cerkveno poročiti? Se cerkveno poročeni zavedajo, zakaj so cerkveno poročeni? Mar ne gledamo na zakon z

vidika čustev, zgolj osebne odločitve, medsebojnega ujemanja ter ekonomske računice, tudi kristjani? Zakramenta sv. zakona, zakonske skupnosti moškega in ženske ne moremo preprosto enačiti z odnosi med dvema osebama, zgolj s čustvenimi odnosi, pa naj bodo le-ti še tako plemeniti in spontani, še manj z zadovoljevanjem seksualnih želj ter z ekonomsko računico, na katero vpliva politika s sprejemanjem določenih zakonov, ki so naklonjeni ali nenaklonjeni družini.

Poklicanost v zakon je mogoče razumeti le, če priznavamo tistega, ki kliče; če priznavamo Skrivnost, če priznavamo "Tretjega", ki zakon sploh omogoča, če priznavamo "Prej", Tistega, ki se imenuje "Jaz sem, ki sem". Odločitev za zakon ni le da "da" "partnerju", temveč v prvi vrsti "da" Tistemu, ki kliče v tovrsten odnos; in to za vse življenje, v sreči in nesreči, v zdravju in bolezni! On je v zakonu neprestano prisoten, ga omogoča, varuje zakonca, da ohranjata svoje osebno dostojanstvo, da se ne 'zlepita' in priznavata skrivnost in svobodo drug drugega. Ljubezen med zakoncema je skrivnost, ki presaga čustveno, erotično in seksualno privlačnost. Le v taki skupnosti bodo, kot dar in skrivnost, sprejeti tudi otroci. Nepriznavanje Skrivnosti pomeni odločitev za iracionalno, zavračanje realnosti in razuma. Brez priznavanja skrivnosti vse postane zgolj proizvod in potrošno blago.

Bogdan Vidmar

O "koruznikih"

Kdo smo mi, da bomo zapirali vrata?

Če bi jutri sem dospela odprava marsovcev in bi kateri izmed njih prišel do nas ... marsovec, kajne? Zeleni, s tistim dolgim nosom in velikimi ušesi, kakor jih slikajo otroci. In bi dejal: "Želim prejeti krst"! Kaj bi se zgodilo? (papež Frančišek)

Morda noben papež si še ni drznil zastaviti vprašanja, kako je s podeljevanjem zakramentov marsovcem, nekateri pred njim pa so zagotovo razmišljali, kako bi jih podelili ločenim, ponovno poročenim, tistim, ki živijo partnersko zvezo brez poroke ... Od tod zadnja "provokacija" sedanjega papeža, ki se javno sprašuje nekaj zelo ekscesnega, da bi pritegnil pozornost na občutljivo in še vedno odprto temo podeljevanja zakramentov tistim, ki s svojim življenjskim slogom niso v "liniji" z doktrino. Takih je vedno več in "drugačne" družine – tukaj mislim na celotno paleto življenjskih skupnosti, ki so se uveljavile zaradi raznih družbeno-socialnih okoliščin – predstavljajo stvarnost, ki je ni mogoče preprosto opredeliti kot grešno ali nenaravno. Ali se zavedamo, da so za temi primeri konkretni ljudje s konkretnimi zgodbami in življenjskimi okoliščinami, ki si jih skoraj zagotovo niso izbrali sami? Morda so bili pahneni vanje, morda so se znašli v takšnih situacijah zaradi naivnosti, prenapetosti ... Tisti, ki jim pravimo koruzniki, partnerske življenjske zveze brez poroke, so še vedno ljudje in še vedno jih Gospod ljubi, saj jih je on tudi ustvaril. Te dni v Italiji mineva 40 let od uvedbe zakonske možnosti ločitve, to obdobje pa je ravno pravi čas za oceno stanja družinskega življenja. Tako v Italiji kot tudi v Sloveniji in drugod po Evropi. Družba se je močno spremenila, odpravila je določene

omejitve in zadržke, odprla pa je vrata nekaterim novostim. Ali je dobro ali je slabo, je seveda lahko ocena vsakega posameznika, njegovega prepričanja, lestvice vrednot in pogledov, dejstvo pa je, da je preprosto "drugače". Če pogledamo družbo okrog sebe, hitro vidimo, da jo zaznamujeta, poleg naraščajočega števila priseljencev, tudi vedno višje število tistih, ki se zavestno odločijo ne sklepati zakonske zveze, ločenih, samohranilk in samohranilcev, različnih

Morda je kriva močna ekonomska miselnost, da je finančna preskrbljenost pomembnejša od vseh ostalih vrednot in smo zato zamenjali vrednoto za vrednost.

oblik partnerskih zvez in drugo. Naša družba se je spremenila. Povojno obdobje v Evropi je prineslo hiter vsestranski napredek, ki je bolj ali manj neposredno spremenil tudi način življenja in družbo samo. Nanjo ne moremo več gledati z očmi prejšnje generacije in niti je ne moremo strpati v miselne in vedenjske vzorce, ki

so veljali pred tridesetimi leti. Na to nas hoče opozoriti tudi papež in najbrž nam sporoča, da smo katoličani dolžni se prilagoditi – vedno v okviru nauka –, da bi lahko bližnje sprejemali, ne pa obsojali ali zavračali. Ne nazadnje, papežev vprašanje, ki sem si ga izposodil za naslov tega razmišljanja, "Kdo smo mi, da bomo zapirali vrata?" je provokacija vsem nam, da bi začeli gledati malenkost drugače. Danes je postalo skupno življenje mladih pred poroko splošno sprejeto dejstvo, ki objektivno gledano, ne povzroča ne škandala niti čudenja. Čudno je, če se kdo odloči za poroko ... še bolj čudno, če se mlad par odloči za poroko. Kar je bilo

nekoč normalno, je danes čudno in obratno. To ni opravičilo, da spustimo in požegnomo vse novotarje in ekstreme, ampak točka za razmislek, kaj lahko sprejmemo, kaj moramo obsoditi in zavrniti in kaj na novo ovrednotiti. Morda je kriva močna ekonomska miselnost, da je finančna preskrbljenost pomembnejša od vseh ostalih vrednot in smo zato zamenjali vrednoto za vrednost. Ravno v finančni dimenziji pa lahko najdemo del odgovora, zakaj se mladi ne poročajo več. V času naših nonotov je bila poroka neke vrste socialno zavarovanje, da boš za prihodnost

preskrbljen, da boš družbeno sprejet. Poroka je prinesla poleg družbene veljave tudi socialno varnost, urejeno domovanje ter osnovno materialno preskrbljenost. Danes to pride tudi brez poroke. In, roko na srce, mnogi so se tedaj poročali verjetno samo zaradi materialnih ugodnosti ali zaradi oblik družbenega pritiska in manj iz

ljubezni. Če gremo korak naprej, k cerkveni poroki, ki je zakrament, ki si ga podelita ženina in nevesta, lahko hitro ugotovimo, da je v veliki večini primerov sklenjen pomanjkljivo, če ne celo neveljavno. Če parafraziram 81-letnega uglednega nemškega kardinala Walterja Kasperja, cerkvena poroka ni neki romantičen dodatek z župnikom in orgelsko koračnico, ampak je zaveza v moči lastnega krsta, da gre za dejanje vere, sklenjenim pred Bogom – za večno. Koliko ne-koruznikov se zaveda tega dejanja in tega pomena? Upam, da vsaj polovica, sicer je delež neveljavnih porok strahovito visok! Papež Frančišek je pred dobrim letom odprl razpravo o vlogi in pomenu družine ter povabil katoliška občestva in vse pristojne ustanove, da posvetijo več pozornosti tej tematiki. Povabljeni smo, da se v prvi vrsti zavemo, kako pomembno vlogo ima družina v naši družbi ter za našo prihodnost, in obenem, da premišljujemo tudi o vseh tistih, ki jim ni nikoli uspelo ali jim je spodletelo ustvariti družino oziroma živijo "drugače", kakor je bilo doslej v praksi. Tukaj je v prvi vrsti pozornost namenjena tistim, ki se niso odločili za poroko, in jim pogovorno pravimo koruzniki, pa tudi tistim, ki jim je prvi zakon propadel in so sedaj obsojeni na nekakšno večno izobčenje. Izhodišče za kakršnokoli razpravo o novem dojemanju družin, partnerskih zvez in ponovnih porok je vprašanje milosti in odpuščanja. Na to je opozoril tudi že omenjeni kardinal Kasper, ki je na februarjem posvetu s kardinali in svetim očetom o temi družine in koruznikov predstavil te življenjske situacije mnogih katoličanov kot zapečatene in izključujoče. "Nekateri mislijo, da je Cerkev namenjena čistim, ampak pozabljamo, da Cerkev je Cerkev grešnikov. Vsi smo grešniki in sem vesel, da je tako, sicer ji ne bi pripadal", je dejal Kasper ter opomnil, da pri Bogu imamo vedno nekakšno drugo možnost ali zasilni izhod. Prvi korak moramo storiti preprosti verniki vsakdana, da gledamo na svoje bližnje kot na ljudi sebi enake. Nihče od nas nima pravice zapirati vrat, obsojati ali se izrekati o napakah drugih, ker smo tudi sami grešni. Kaj pa če bomo sami nekoč ostali pred zaprtimi vrati?

Aljoša Vodopivec

Mnogi katoličani, pa tudi ostali kristjani, smo z veliko hvaležnostjo spremljali razglasitev dveh papežev za svetnika, Janeza XXIII. in Janeza Pavla II. Zato bomo skušali pogledati, kaj nam po skoraj 50 letih sporoča ena izmed njihovih skupnih točk: pastoralna konstitucija II. vatikanskega koncila – Cerkev v sedanjem svetu. Pri snovanju le-te je namreč sodeloval kasnejši papež Janez Pavel II., Janezu "Dobremu" pa se moramo zahvaliti, da je koncil sploh sklical in dopustil, da je šel v smer, ki jo poznamo danes.

Pastoralna konstitucija Cerkev v sedanjem svetu je ena izmed bolj zanimivih, saj se je Cerkev takrat najverjetneje prvič uradno soočila najprej s stanjem v svetu. Koncil v prvem delu konstitucije spregovori o Cerkv in človekovi poklicnosti, v drugem delu pa izpostavi nekaj posebno perečih vprašanj. Kot prvo pride na vrsto ravno vprašanje družine. V tem sklopu konkretno prikaže, kje vse je ranjeno dostojanstvo zakona in družine. Pravi, da ga: "Zatemnjujejo mnogoženstvo, kuga razporek, tako imenovana svobodna ljubezen in še druge zablode. Dalje zakonsko ljubezen pogosto onečaščajo sebičnost, uživanjaželjnost in nedovoljenje načini preprečevanja rojstev. Vrh tega so današnje gospodarske, družbeno-psihološke in državljanske razmere take, da prinašajo v družino velike motnje". (CS 47) V obdobju 50 let po koncilu se stanje ni izboljšalo, ampak poslabšalo. Ko na hitro

Krščanski zakon in nauk Cerkve

Kaj nam je povedal koncil o družini?

pregledam povprečno mestno župnijsko skupnost, ugotovim, da je mala Cerkev, torej družina, v velikem odstotku ranjena. Bodisi gre za vidne rane, kot so ločitve, ponovne poroke ali pa neporočenost, ali pa manj vidne, kot je uporaba kontracepcije, raznovrstne zlorabe itd. Zato se moramo iskreno vprašati, kako kot Cerkev, torej kot

Ne čudim se, da je ta sindrom velikokrat prisoten v klerikalnem delu naše skupnosti. Menim, da je prezbiterij odraz cerkvene ladje. In da si s kritikarstvom klera postavljamo ogledalo. A to je tema že za kakšno drugo razmišljanje. Vsaka župnija ogromno časa porabi za učenje verouka. Če pogledamo stanje na neki mestni ljubljanski župniji, ugotovim, da gre mesečno za verouk 72 ur, za zakonske skupine 8 ur, za bolne in ostarele petkovo popoldne, seveda vsak prvi petek v mesecu, da ne bo pomote. V tej župniji še ni prostora za ločene, ponovno poročene in tiste, ki niso poročeni. Štirikrat letno jih sicer zajememo v srečanje za starše (če sploh imajo otroke), a resnici na ljubo, navadno tudi tja ne pridejo. Unikat v pastoralnem delu vidim v t. i. "družinski katehezi", ki zajame starše in otroke. Vsem je namenjena ista mera časa za seznanjanje z osnovami naše vere. Srečujejo se enkrat tedensko in se vsak na svojem koncu (starši posebej, mlajši in starejši otroci posebej) seznanjajo z veseljem oznanilom, ki ga prinaša krščanstvo. Kot metoda tovrstna kateheza gotovo ni popolna in je ne absolutiziram, zdi pa se mi

konkreten odgovor in bolj primerna od klasičnega verouka. A s tem še nismo rešili vprašanja ločenih, ponovno poročenih (seveda civilno) in

neporočenih. Veliko je predvsem le-teh. Ne vem, ali smo se pripravljene vprašati, kaj jim lahko ponudimo. Imamo ogromno župnišč, ki samevajo, in ogromno parov, ki se zaradi gmotnega stanja

ne odločijo za bolj zgledno skupno življenje in s tem seveda za poroko. Koliko je kmetij, kjer živijo starejši, kjer je prostor za mlado družino, pa nam na misel ne pride, da bi jih z možnostjo nizke najemnine in dela sprejeli k sebi. In koliko je praznih stanovanj in še več oderuških najemnin. Skrbimo kot kristjani dejansko za družine?

Večje težave konkretnega življenja v krščanski skupnosti doživljajo tisti, ki so ločeni, in tisti, ki so civilno ponovno poročeni ali pa brez poroke bivajo z novim partnerjem. Seveda se je potrebno zavedati, da je doktrina o nerazvezljivosti zakona bogata in trdno postavljena. V nobeni točki pa ne dovoljuje, da bi naše brate in sestre, ki jih je doletela razveza, gledali postrani. Zato bi se lahko, medtem ko smo že odgovorili, česa ti pari ne smejo (k obhajilu), vprašali, kakšno je mesto teh parov v župnijski skupnosti. V naši župniji je obstajala skupina samskih in vdovelih, ne vem, zakaj ne bi bila možnost srečevanja za razvezane.

Medtem ko si belimo glave, na kakšen način bi še popestrili ponudbo za otroke in mlade, ko usmerjamo vse sile v priprave oratorijev in druge mladinske pastoralne ponudbe, se moramo zavedati, da je naš cilj družina, da so naš cilj poleg nje ranjeni in ubogi. Zato se mi ob bližajočem se jubileju II. vatikanskega koncila zdi pomembno, kaj lahko storimo boljšega za družino, kaj lahko ponudimo tudi tistim, ki nimajo možnosti življenja v družini. Človek je pot Cerkve, njen cilj pa Kristus, ki je kot Resnica sama odgovor na vsako našo stisko. Je resnično osvobajajoči odgovor za slehernega človeka.

Matevž Vidmar

Koncil v prvem delu konstitucije spregovori o Cerkv in človekovi poklicnosti, v drugem delu pa izpostavi nekaj posebno perečih vprašanj. Kot prvo pride na vrsto ravno vprašanje družine.

župnijska skupnost, odgovarjamo na tovrstne probleme. V tem delu moramo ugotoviti, da je najbolj razširjen sindrom "pometanja pod preprogo".

Kakšni so odnosi med nami?

Potrošniška ljubezen

Prvo dejstvo. Najcenejši laserski tiskalnik v Sloveniji stane 49,90 evrov. Pripadajoči toner za ta tiskalnik za 2000 natisnjenih strani stane 35,79 evrov. Ni treba, da ste posebno dobri pri matematiki, da bi izračunali, da se vam po 4000 natisnjenih straneh skoraj bolj splača kupiti nov, še boljši tiskalnik, kot pa uporabljati starega. Drugo dejstvo. Poskusite naštetih trgovine s čevlji, ki se jih spomnite. Nato poskusite naštetih, koliko čevljarjev poznate. Tretje dejstvo. Kdaj ste zadnjič nehali nositi obleko, ker se je raztrgala tako močno, da je ni bilo več mogoče zašiti? Vprašanja našega vsakdanjika, ki se nam ne zdijo nič posebnega, kaj šele, da bi zaradi njih imeli občutek

Za odnose je ključno, ali dojemamo odnose ali kot svojo lastnino ali kot dar.

slabe vesti. Potrošniški sistem nam je korenito spremenil miselnost, da se pokvarjenih stvari več ne popravlja, temveč se jih preprosto zavrže in se kupijo nove, boljše. Tako v sebi ohranjamo vsem prijetno in priljubljeno čustvo vznícenja in otroškega veselja, ki se nam porodi ob nakupu česa novega, in odpravljamo neprijeten občutek slabe vesti, ko je treba nekaj starega (in uporabnega) zavreči. Ker se tako ali tako to (ekonomsko) splača.

To ne bi bil tako velik problem, če se ne bi ista miselnost navzela tudi drugih področij našega življenja, s čimer še posebno mislim na naše odnose. Tudi ti so postali na moč podobni naši materialni logiki. Opazujem svoje odnose in odnose mladih, ki so mi bolj na očeh kot ostali, in vedno bolj ugotavljam, da nas velika večina živi svoje odnose tako, da v njih iščemo zadovoljitev potrebe, ki nam primanjkuje – bodisi potrebe po bližini, po statusu v družbi, po pozornosti, tudi po spolnosti, in kar je še tistih osnovnih potreb v življenju vsakega človeka. Seveda ni problem v tem, da v odnosih prejemamo, temveč v tem, da v odnose vstopamo zgolj ali najprej zato, da bi prejeli. Brž ko se zgodi, da se odnos izčrpa, da torej v njem nimamo več kaj dobiti, pograbimo vse skupaj in si poiščemo novega. In smo tam, dokler imamo kaj prejemati. Potem se zgodba ponovi. In tako še nešteto krat. In iz nje vsakokrat odhajamo z občutkom

razočaranja in izropanosti, ker se počutimo izkoriščani, zlorabljeni in izigrani. In najhuje je, ker je tako na obeh straneh. Kajti v odnosih ni pomembno tisto, kar imamo, ampak kako smo to dobili: smo to vzeli ali nam je bilo podarjeno. Razlika nastane v tem, kako dojemamo odnos: ali kot svojo lastnino ali kot dar. Ali drugega imamo ali drugemu smo. To dojetje je ključno. Iz njega se namreč zvrsti vsa logika, ki jo potem živimo, vse odločitve, ki jih sprejemamo, zavestno ali podzavestno, in seveda tudi to, kako se človek v odnosu z nami počuti. Vse se vedno dogodi v niansah, v podrobnostih. Dober primer so, recimo, naši objemi ali poljubi. Vsakokrat, ko nekoga objamemo ali poljubimo, lahko to storimo zaradi nje/ga, ali pa zaradi nas. Ker si mi želimo nekaj v tem objemu ali poljubu, ali pa ker želimo z njim človeku nekaj dati. Razlika je zelo majhna, na zunaj celo neopazna, pomeni pa veliko. Ker se v tem vse začne. In ja, tudi lahko vse konča, še preden se je sploh začelo.

Seveda, ne pravim, da je torej rešitev tako preprosta, je pa res, da marsikaj v naših odnosih lahko popravimo že s tem, da smo pozorni, s kakšno držo pristopamo vanjo. Veliko bi naredili s tem. Veliko lažje bi jih tudi popravljali. Ker ne moremo popravljati odnosa, dokler ga ne popravimo pri sebi. Ni namreč dobrih odnosov brez zavesti, da je vsak človek darilo, ki ga prejemamo. Ni dobrih odnosov, kjer ni hvaležnosti.

Marko Rijavec

Nežnost zakramentov

Stisnite se k meni

Vposlovnem govoru spodbuja Jezus učence, naj se ne dajo zbegati ob težkih trenutkih trpljenja in smrti, ki so pred njim. Zato naj se stisnejo k njemu in mu povsem zaupajo. Če se bodo izročili v njegovo varstvo, bodo našli svoj mir in izpolnitev. Samo z Jezusom in v njegovem Duhu se lahko pojavimo pred Očetom in

Očetom, in nas vabi, da bi mi z njim postali sinovi. To je pomembna sprememba mišljenja, ki je še do nedavnega vladala v naši zahodni civilizaciji in je podpiralo posameznika ter njegov tragični napor, da bi se uresničil sam. Vzporedno s tem smo v teologiji in duhovnosti zbrisali pomen in vlogo

Zato je pomembno, da se v Svetem Duhu stisnemo k Jezusu in zaživimo v njegovem odnosu z Očetom.

začutimo predokus življenja nebes. Bog bo vedno ostal skrivnost in nedosegljiv za našo človeško izkušnjo. Vendar pa je Jezusova povečana človeškost tisti most, s katerim bomo mogli priti do uresničitve in izpolnjenega življenja. Pomembno je, da smo v odnosu z njim, podobno kot je on z Očetom. Odnos je namreč prostor osebe in celovitega življenja človeka. To se lepo vidi pri ljudeh, ki se imajo radi, tako, da vse gledajo drug skozi drugega. Znajo se poslušati in čutiti razmišljanje drugega, ki je vedno skladno in podobno. V ljubezni smo namreč najbolj blizu drug drugemu, obenem pa smo najbolj to, kar smo. Jezus tako razkriva, da je Sin v odnosu z

Svetega Duha, ki je tihi povezovalac vsega. Ta se zopet vrača v življenje Cerkve in postaja živ in dejaven v teološki misli ter duhovnosti. Zavedamo se, da se v Svetem Duhu krajšajo razdalje, čutimo njegovo moč in vidimo, kako uresničuje delovanje povečanega Jezusa. Vse temelji na odnosu Jezusove povečane ljubezni: zakramenti, oznanilo, pogled na življenje, odpustanje. Tako se naše srce odpira v nova podarjanja in navdušeno prizna Jezusa za Božjega Sina in Gospoda. Zato je pomembno, da se v Svetem Duhu stisnemo k Jezusu in zaživimo v njegovem odnosu z Očetom.

Primož Krečič

INTERVJU / Ljubezen in poroka

Skupaj se da premagati vse ovire

O ljubezni in zlasti poroki smo se pogovarjali z mladim parom, Klaro Šuligoj z Vogrskega, skoraj 27-letno diplomirano ekonomistko, ki bo kmalu magistrirala, in Markom Juretičem iz Stare Gore pri Gorici, skoraj 30-letnim profesorjem fizike in tehnike. To soboto (7.6.) si bosta obljubila večno zvestobo na Vogrskem, sicer pa sta oba zaposlena, kar danes med mladimi ni tako samoumevno. Klara v Novi Gorici, Marko pa v Kopru, na Univerzitetni športni zvezi Primorske. Kot mladoporočenca pa se bosta naselila v Šempetru pri Gorici, na svojem torej, česar se že veselita. Marko je sicer bratranec "izpraševalca" pri tem intervjuju, Klarina mama pa ga je v osnovni šoli poučevala slovenščino. Bralcem posredujemo nekoliko skrajšano obliko pogovora.

ANDREJ: Najprej nas zanima, kako sta se spoznala?
MARKO: Prvi stik se je zgodil v gostilni na Vogrskem, "uradno" pa sva se spoznala v Pihalnem orkestru Vogrske, kjer sva oba igrala. Mene je tja pripeljal njen bratranec Klemen, bil sem namreč in še vedno sem klarinetist (tudi Klara, op. a.). Tam sva se torej spoznala, naredila prve korake, prebila led in začela najino prvo zgodbo.

ANDREJ: Torej govorimo o dveh zgodbah, kajne?
KLARA: Ja, te prve je bilo namreč po desetih mesecih konec ... Deset mesecev sva bila skupaj, s tem da sem jaz bila še zelo mlada, komaj sedemnajst let mi je bilo ... V bistvu mi Marko na začetku sploh ni bil všeč – preveč je govoril, bil preveč vsiljiv, vendar je očitno napravil neki vtis name. Sama sem bila namreč zagledana v njegovega prijatelja, on pa me je moral poslušati, kako jočem po nekom drugem. Marko mi je tako ponudil ramo, sama pa sem se močno naslonila nanjo in spoznala, da je nekaj vendarle na njem ...

ANDREJ: Koliko časa je potem preteklo do druge zgodbe?
KLARA: Sedem let.

ANDREJ: Aha: "Čez dolgih sedem let ..."

KLARA: Jan Plestenjak poje: "Sedem let nazaj si zadnjič poljubila me".

MARKO: Vmes sva pisala vsak svojo zgodbo. Sam sem šel študirat v Ljubljano, Klara je bila še dijakinja v Novi Gorici ... Seveda sem jo pogrešal, a se potem človek skuša nekako oddaljiti od zadeve, ki te boli. Skušal sem to poglavje zapreti in začeti ustvarjati novo pot, a sem potem nekega večera, ko sva se spet srečala, spoznal, da se pač nekatere stvari nekako z glavo da pozabiti, ne pa tudi s srcem. Tu se je potem začela druga zgodba, katere sicer najprej, spet z glavo, nisva hotela začeti, češ da pogreta juha ni tako dobra kot na novo skuhan ... Potem sva pa hitro morala ugotoviti, da sva spet par ...

KLARA: Čeprav sama vidim kot tisto "usodno", kar je botrovalo temu, da sva v drugo prišla skupaj, to, da sem ob očetovi hudi boleznii spet potrebovala ramo, na katero bi se naslonila. Res je, od prijateljic sem jo dobila, vendar sem poleg njih poiskala vse ljudi, ki so mi v preteklosti nekaj pomenili, in jim povedala. Čutila sem potrebo, da to povem tudi Marku, a sva se nekako drug drugega izogibala, zlasti on mene. Četudi sem bila takrat že štiri leta v Ljubljani, se nisva kaj dosti srečevala, če pa sva se že, sva se le pozdravila, takrat pa sem ga prvič zares poiskala, ga prosila, da bi se dobila, ker mu imam nekaj pomembnega povedati. Ob stiski sem tako spet prišla do njega. Vedela sem namreč, da na Marka in njegovo tolažbo lahko računam. Potem sva se pogostje srečevala, recimo po študentskih žurih in podobnih rečeh. No, potem sva enostavno ugotovila neke stvari, ki sva jih v teh sedmih letih morda res potlačila.

ANDREJ: Morda nekateri niti nismo bili tako preseñeni nad tem, da sta spet prišla skupaj ...

MARKO: No ja, jaz sem bil ...

KLARA: Tudi jaz sem bila, celo na neki način šokirana ...

MARKO: Bil sem kar presenečen, ker nisem več pričakoval tega, da bova spet skupaj, čeprav sem res marsikomu povedal tudi tisto, kar sem po tistem upal ... Nekateri mi ob tem pomembnem trenutku čestitajo (ob priložnosti poroke, op. a.), da sem dobil tisto punco, ki sem si jo nekoč zares želel. Tega Klari niti ne preveč razlagam, pa vendarle mi jih je kar nekaj reklo, kako sem preživel in dobil tisto, kar sem si najbolj želel. Tako, da sva sedaj srečna, čez par dni pride pa še pika na -i, da to še potrdiva.

ANDREJ: In sta tako med redkimi, ki se odločijo za ta korak ...

MARKO: Gotovo je poroka v zadnjih letih nekako v upadu, pa vendarle se mi zdi, da se mladi spet bolj odločajo za ta korak. Upam, da bova midva med začetniki neke nove zgodbe o ljudeh, ki se poročijo.

KLARA: Danes mladi hitro začnejo s skupnim življenjem. Tudi midva sva sicer eno leto na neki način že živila skupaj v Kopru, čeprav sva se ob vikendih vračala vsak na svoj dom. Tu vidim kot ključno vlogo vzgojo, po kateri naj ne bi živeli skupaj

pred poroko in naj bi z vsem nekoliko počakali ... Zagotovo sem bila jaz tista, ki sem se nekoliko držala nazaj in tudi vse vlekla nazaj, sicer bi tudi midva po vsej verjetnosti živela kot ostali ...

MARKO: Najverjetneje bi bilo tako, ja. Moram reči, kako mi je bilo to precej mučno. Zagotovo igra tu pomemben dejavnik vzgoja, ki je bila pri Klari krščanska, pri meni pač morda uradno vzgoja ni bila krščanska, je bila pa gotovo tradicionalno obarvana. Morda sem jo doživljal kot nekoliko represivno, vsekakor pa sem težko razumel, zakaj bi jaz ne smel določenih reči, ki jih drugi pari lahko. Midva tako še dandanes ne živiva skupaj, tako da bova sedaj po poroki šele zares prvič šla na svoje in bova zares izkusila to življenje ...

KLARA: ... No, saj ni nujno, da je to le posledica krščanske vzgoje, kolikor bolj res tega tradicionalnega pogleda na svet in stvari.

MARKO: Če se pa vrnemo k vprašanju, dejansko res drži, da sva med redkimi, ki se odločijo za poroko. Mislim, da je glede na to, v katero smer gredo zadeve v tem našem svetu, izjemno težko nase prevzeti odgovornost. Njalažje je se ne poročiti, potem pa ob prvi težavi iti narazen, sploh če ni vmes otrok. V tem

primeru naj bi nihče nič ne izgubil, vsakdo gre svojo pot. Zase mislim, da sem bil nekako od nekdaj prepričan, da bi se poročil. Tudi zato, ker te spodbuja k temu, da ko pridejo težave, ne stisneš repa med noge, temveč skušaš težave rešiti. To je zakon, da težave zakona rešujeta enotno. Ogromno je seveda odrekanja, sporazumevanja, razumevanja ... Se skregaš in se pobotaš. Ravno ta pobotanja so tako sladka, ko prideš spet skupaj.

KLARA: Mene zlasti motijo ljudje, ki pravijo, da je poroka le papir, da se samo zaradi papirja torej ni treba poročiti. Kaže se po mojem mnenju prav neka strahopetnost, nobene želje ni po prevzemanju odgovornosti ... Gre vendarle za obljubo, obvezo, zavezo, da izbereš le nekoga in s to osebo ostaneš celo življenje. Živimo v času, ko so vrednote ...

MARKO: ... ni jih. Ljudje dostikrat preprosto nimajo vrednot. Veliko jih govori, češ, kaj se boš poročil ... Potem pa jih vprašaš – zakaj pa ne? Daj, se malo ceni, bodi človek. Poroka spet ni tako strašna zadeva, je le zaobljuba, da boš nekoga imel rad, nekoga, s katerim se imaš konec koncev "fajn". Saj je res, da pogledaš tudi koga drugega čez dan, ker smo pač ljudje, a potem prideš zvečer domov in imaš rad svojo ženo. To je pa bistvo tega in poroka je v tem oziru tista varovalka. Ogromno je stranpoti, vendar pa mislim, da je zmagovalac tisti, ki je sposoben ostati na poti, ki si jo je izbral. Tu se kaže moč, vse ostalo je strahopetnost.

ANDREJ: Tu si se spomnil na tisto, kar sem zasledil pred časom v pismu, ki ga je neka gospa pisala misijonarju v Paragvaj (njegovo ime je Aldo Trento, op. a.), kjer mu je pripovedovala, kako sta se z možem oddaljila in ga nič več nima rada, da pa je spoznala nekoga drugega, s katerim se razume. Pa je vprašala, če naj vztraja še naprej z možem in bo nesrečna, ali pa gre s tem drugim moškim in bo srečna. Ta misijonar ji je odgovoril, kot zna le on – dal je skozi marsikaj, tudi močno depresijo -, da naj najprej neha biti najstnica, potem pa se bosta lahko pogovarjala naprej. Rekel je namreč, da je velikokrat treba v odnosih odreagirati tudi razumsko, z glavo, da ostane mo zvesti obljubi, ki smo jo nekoč dali. Zase je rekel, da je imel nešteto možnosti, če bi hotel zapustiti svoje duhovništvo v več kot štirih desetletjih, a je marsikdaj prav z glavo razmislil in ostal na tej poti ...

MARKO: Ja, ker dostikrat ljudje mislijo, kako bo ta druga pot čudovita, lepša od tiste prve ... Mislijo, da

pa na novi ne bo težav ... Potem se sicer povečini kesajo, a kaj, ko poti nazaj ni več. Vsaj v ljubezni je tako – ne moreš pričakovati, da te bo nekdo razumel, če ga pa izdaš ... Potem pa ljudje mislijo, češ, kaj se bom trudil, ker je brez veze, saj se lahko imam celo življenje "fajn" brez odgovornosti, a to po mojem mnenju ni tista prava pot za človeka. Človek je vendarle tako ustvarjen, da potrebuje družbo, nekoga poleg sebe, ker sam po sebi ne more delovati.

ANDREJ: Dobro, gremo naprej. Pred časom sem našel misel ameriškega komika Groucha Marxa, ki je dejal, kako je težava ljubezni v tem, da jo mnogi zamenjajo z gastritisom. Zato tudi vama zastavim vprašanje, ki ga navadno zastavljam na tečaju priprave na zakon, kaj pa vidva pojmujeta pod besedo "ljubezen"?

KLARA: Če odmislimo začetno zaljubljenost, metuljčke v trebuhu in te reči ter pomislimo zares na ljubezen, kot je treba, potem je to varnost ... No, pomagaj malo, "brainstorming" o temi ljubezen ...

MARKO: Da ne bo le pozitivnih, bom rekel, da to pomeni, kompromise, odrekanja, odgovornost – to je po eni strani. Po drugi strani, še tisti lepši, je pa to družabnost, spoštovanje, zaupanje, sočutje ...

KLARA: ... tolažba ...

MARKO: ... sreča, smeh ... Predvsem pa bi bil tisti moj skupni imenovalec "družba", v smislu, da je nekdo, na kogar se lahko kadarkoli obrneš in rešiš

vsa življenjska vprašanja.

ANDREJ: Tam v začetku Svetega pisma je namreč žena označena prav kot "družica", kot tista, ki me dopolnjuje, ki mi je v pomoč, ki ima tisto, kar meni manjka ...

MARKO: Točno to – niso zaman te stare modrosti, vselej so pomenljive, skrivajo v sebi neko globino, katere pa današnja mladina noče razumeti, ker se za to ne potruji. Najlažje je biti svoboden kot ptica in ne nositi nobene odgovornosti, da nisi nikomur dolžan polagati računov. Precej bolj

modro pa je, da z nekom znaš ustvariti nekaj skupnega. Res je sicer, da se zato marsikomu odrečeš, hkrati pa veliko več dobiš v zameno ...

KLARA: Ja, to je ta vzajemnost ...

ANDREJ: Potem vendarle človek lahko pride do nekega spoznanja, kako je ta ljubezen pravzaprav nekaj, kar je večje od nas ljudi ...

MARKO: Ja, ljubezen ni nekaj, kar enostavno prebereš v knjigi, potem pa enostavno postaviš v prakso, kakor si prebral ... Ima neskončno obrazov, vsakdo piše svojo zgodbo. Ne obstaja recept za popolno ljubezen. Če bi obstajal, potem bi bili vsi srečni in popolni, a tega pač ni.

ANDREJ: A se potem vprašaš, če bi še vedno življenje imelo isti čar, ker je nekdo rekel, da bi potem nam pač bila dana knjiga z navodili, ki bi se jih vsi držali in bili srečni, kolikor bolj popolno bi se navodil držali.

MARKO: Ne, ne bi bilo tega čara. Daleč od tega.

ANDREJ: Spomnim se, kako sem pred osmimi leti, ko sem dobil nov avto, peljal malo na poskusno vožnjo svojo dobro prijateljico, ki me je kot tistega, ki je študiral za duhovnika, vprašala, zakaj mora ob nedeljah k maši. Dejal sem ji, da pač ne vem, zakaj mora ona ob nedeljah k maši, da pa ji lahko povem, zakaj sam grem. Podobno bi verjetno veljalo za vaju, da ne moreta nekemu mlademu paru reči, zakaj naj se poroči, temveč lahko le povesta, zakaj se vidva poročita. Namreč gre za vprašanje, zakaj se poročiti?

MARKO: Dobro vprašanje. Nihče te v to ne sili. Vsekakor je to odgovor na hrepenenje po tem, da bi si ustvaril družino, kar si v globini po mojem vsakdo želi. Potem pa je to tudi zgled in dokaz, da druge, kakor tudi za samega sebe, da se je dejansko možno odločiti za le eno osebo, jo spoštovati, imeti rad in biti z njo do konca svojih dni.

KLARA: Dokažeš tudi, da si pripravljen prevzeti neko odgovornost, ker ima poroka še tisto dodatno moč obveze in zaveze. Ta obljuba te veže in nekako varuje, saj vemo, da ne bo ves čas le rožnato, da bodo konflikti, slabi dnevi enega ali drugega, svojega moža bom, ko bom nekoliko pozabila na to, kako je bilo v začetku lepo, tudi kam poslala, če bo treba ... Pa vendar me bo poroka nekako zvezala z njim, da bom potrpekla tudi te slabe trenutke, šla naprej in se trudila ...

MARKO: Konec koncev je tako, da če sva sedaj, ko se imava rada, sposobna trezno premisliti, da sva za

skupaj, bo to čez nekaj let dokaz, da vendarle ni bilo zgolj naključje, da sva se odločila za to pot. Marsikaj se da potrpeti in požreti, da pa ne bo vse tako črno, je treba reči tudi to, da sva skupaj doživela tudi ogromno lepih trenutkov, ki pa jim pogosto dajemo premalo pozornosti, namesto tega pa se spominjamo slabih. Toliko je teh lepih trenutkov, dejanj, tudi lepih besed, ki mi jih je znala Klara podariti – včasih je dovolj majhen poljub ali kaj podobnega. Koliko je bilo čudovitih skupnih izletov ... To poroko tako že komaj čakam, komaj čakam na to, da bom rekel, da je to moja žena. Da veš, da te čaka doma žena, ki ji lahko poveš vse slabo, kar se ti je zgodilo, pa ti bo rekla, saj bo bolje ... Ne bo rekla, da pa gre sedaj, ko si se vrnil domov, ona na kavo ... Prideš domov in veš, da imaš osebo, ki te bo poslušala, pa če imaš dobre ali slabe reči.

ANDREJ: No, saj potem lahko gresta tudi skupaj ven na kavo ...

KLARA: Doma imaš tako ramo, večno ramo, na katero se lahko nasloniš.

ANDREJ: Res bi se morali večkrat v življenju ustaviti in pogledati nazaj v življenje ter najti lepe in svetle trenutke, te male čudeže, ki so močnejši od vsega slabega in zla.

KLARA: Ja, ozreš se le malo nazaj, pa vidiš, da je bilo na tisoče teh lepih trenutkov.

MARKO: Tolikokrat se kregamo zaradi banalnih stvari, marsikdaj le-te niti ne zadevajo nas samih, temveč druge, tako da drži, da se vse preveč ukvarjamo z drugimi. Ravno zato je dobro, da imaš zraven sebe nekoga, ki zna potem trezno reči, da vendarle ni vse tako hudo. Da te spodbudi, da pustiš tisto za sabo in greš naprej. Dobri trenutki so vendarle veliko kakovostnejši od slabih. Zakaj bi moralo zlo zmagati, zlasti v ljubezni ... vseeno nas vleče naprej tisto dobro ...

ANDREJ: V bistvu zlo zmaga le na videz ...

MARKO: Tako je, na videz zmaga, dajemo mu preveč poudarka, namesto da bi se veselili lepih trenutkov.

ANDREJ: Govorila sta tudi o tem, kako sta mogla neke reči tudi pošteno in z glavo premisliti. Koliko je to pomembno za odnos?

KLARA: Kadar so vpletena čustva, potem se marsikdaj ljudje odzovemo v nekem afektu. Ko pa se ustavimo in razmislimo, priključimo razum in celega človeka, se vse da lepše in bolje izpeljati. Tudi poroka je poleg odločitve srca tudi razumska odločitev. Treba je res trezno razmisliti in iti tudi razumno na to pot.

ANDREJ: Če se naslonim na to, potem je poroka dejanje tako razuma kot tudi vere, pa kakorkoli že gledamo nanjo. Treba je razumno premisliti, priti s svojo pametjo do neke točke, potem pa je potreben prav korak vere. Marko, kot fizik gotovo poznaš francoskega znanstvenika in misleca Pascala, čigar misel, da je najvišja točka človeškega razuma spoznanje, da je cela množica stvari, ki ga presegajo, si večkrat ponovim. Gotovo smo tudi tu na področju tega presežnega, ne le ko govorimo o ljubezni in poroki, temveč o vseh t. i. velikih življenjskih vprašanjih. Ko si nanja odgovarjamo, je treba narediti vselej z razumom neko pot, a je na koncu vselej še neke vrste dejanje vere.

MARKO: Z vsem tem se strinjam. Najprej mislim, da danes ljudje niso sposobni ali se ne potrudijo, da bi zadeve z razumom premislili, sprejeli neko razumno odločitev in odgovornost, ki jo ta prinaša. Ne, da so neumni, temveč so že tako poneumljeni ... Morda niti ne razumejo več bistva poroke. Spet se bom ponovil, a mislim, da vse preveč izbiramo le lažjo pot, namesto da bi se razumno odločili za določene korake v življenju, tudi za poroko. Gotovo to presega zgolj človeško logiko in je konec koncev potrebna vera, ker je treba v zakonsko življenje tudi verjeti, verovati. Ne bi se pročil s Klaro, če ne bi verjel v to, da sva sposobna biti skupaj celo življenje. Torej dejanje razuma in vere. Razumno vidiš, kaj vse bo prišlo, da se bova tudi kregala, se ne strinjala, a vendarle šla naprej.

KLARA: Ja, verjeti v to, da bo šlo, da sva skupaj sposobna premostiti vse slabo.

ANDREJ: Kako so težke življenjske situacije pripomogle k vajini odločitvi, da je bil ta korak morda še lažji?

MARKO: Na moja dejanja ima velik vpliv ljubezen mojih staršev. V vsem sem občudoval svojo mamo, ki bi lahko kot 29-letna mlada dama šla stran, ker je moj oče zbolel za multiplo sklerozo. To so dejansko moja današnja leta. Z lahkoto bi rekla, da je to zanj preveč, in šla stran, a tega ni storila. Pa si rečeš, da če sta bila onadva sposobna zdržati skupaj pri tako težki bolezni, potem bom tudi sam sposoben, bova midva sposobna. Ljubezen torej premaga vse ovire, na to se naslanjam. Življenje pač ni enostavno, temveč kompleksno, a se da pretolči skozi in ostati živ. Mož in žena sta skupaj sposobna preskočiti vse ovire.

KLARA: Tudi meni sta bila mama in oče velik zgled. Rekla sem, da si prav takšnega življenja, torej zakonskega, želim tudi zase. Marko mi bo napolnil tisto praznino, ki je v meni ostala ob izgubi očeta. Tako, pika.

Pogovarjal se je Andrej Vončina

Vloga vere v družini

Luč na poti življenja

Najprej se je treba vprašati, ali ima vera sploh še kakšno vlogo v družini oz. ali ima svoje mesto in prostor, ter seveda, katero mesto in koliko je tega prostora? Če sodimo glede na izsledke zadnjega teološkega simpozija, ki je bil v

duhovnik, velja namreč, da: "Kar mama ceni in oče spoštuje, bo cenil in spoštoval tudi otrok". To seveda zelo velja tudi glede vere v družini. O veri najbolje pričujemo z življenjem, zato bo otrok cenil in spoštoval Sveto pismo, molitev, zakramente in

upati in verjeti, da se bo verni zakonec, mož ali žena, potrudil v posredovanju te vere. Kot je rekel neki brat

Sloveniji, potem lahko brž odgovorimo, da vera po družinah v Sloveniji ne igra preveč pomembne vloge. Družine, v katerih vera igra pomembno vlogo, zaseda pomembno mesto in ima dovolj prostora, predstavljajo absolutno manjšino, kar ni težko ugotoviti, če se malo bolje ozremo naokrog. Vera postaja vse bolj zasebna, privatna, pravzaprav bi bilo še bolje reči, da postaja individualna, individualistična in celo intimistična. Tudi po

V življenju kristjana, njegovem zakonu in družini, če naj bo vse zares krščansko, mora imeti vera ključno in odločilno vlogo.

družinah je tako, saj je vse bolj zasebna, individualna in intimna stvar posameznih družinskih članov, premalo pa se vera živi družinsko oz. kot družina, kot skupnost. To pa je tudi eden od pomembnih razlogov, zakaj potem vera ne razsvetljuje družbe oz., če rečemo s papežem (a), "mesta ljudi". V okrožnici "Luč vere" ("Lumen fidei") namreč papež Francišek in Benedikt pravita: "Prvo okolje, v katerem vera razsvetljuje mesto ljudi, najdemo v družini". Toda takoj je dodano, da je kot družina mišljena zakramentalna zakonska zveza moškega in ženske, kjer je njuna ljubezen znamenje Božje ljubezni, ta ljubezen pa je tudi rodovitna, s tem pa je "podobna Stvarnikove dobrote, njegove modrosti in načrta ljubezni". Vse skupaj torej temelji že na pojmovanju, sprejemanju in razumevanju same zakonske zveze, ki je danes zelo problematično. Kot je dejal pred leti sedanji kardinal Ravasi, ko je razlagal Jezusov govor na gori (Mt 5-7), je "poroka vselej preizkušnja kristjanove vere". Tu se vse skupaj začne. Najprej morata zakonca sama imeti vero, sicer pa vsaj eden od njiju, drugi pa jo mora spoštovati. Vera pa mora predstavljati temelj, na katerem gradimo svoj zakon, svoj odnos, svoje življenje nasploh. Kot nam pravi namreč papež Benedikt v okrožnici "Bog je ljubezen" (Deus Caritas est), papež Francišek pa to ponovi v apostolski spodbudi "Veselite evangelija" (Evangelii Gaudium): "Krščanstvo ne temelji na neki etični odločitvi ali na neki veliki ideji, temveč na nekem dogodku, na eni osebi, ki daje življenju novo obzorje, s tem pa tudi jasno usmeritev". Če imata zakonca takšno pojmovanje vere, da le-ta temelji na osebi Jezusa Kristusa, na Troedinem Bogu, na Materi Mariji, angelih in svetnikih, kakor tudi, da ta vera ni le neka teorija ali lep nauk, temveč daje življenju drugačno obzorje in odločilno usmeritev, potem bosta zakonca to skušala tudi posredovati svojim otrokom. Četudi ima takšno vero le eden od zakoncev, drugi pa to spoštuje, je

krščanski nauk, če bo to zapazil pri svojih starših. Ni pa, kot smo zgoraj dejali, dovolj, da je to individualno početje mame ali očeta, temveč morajo vse omenjene zadeve dobiti mesto v celotni družini. Na neki način se morajo starši v Sveto pismo, molitev, zakramente in krščanski nauk poglobljati skupaj s svojimi otroki. Zanesti se moramo, da je to ne le dobro za nas in našo družino, temveč da je to ključnega pomena. Italijanska časnikarka in krščanska mama Costanza Miriano, ki je bila v Španiji zaradi svoje knjige o "podrejeni" ženi deležna prave, pravcate gonje, je pred kratkim izdala knjigo "Bolje je ubogati" (Obbedire e' meglio), kjer takole pravi: "Za razliko od sodobnega človeka, ki se čuti popolnoma samozadostnega, zato pa ima besede, kot sta 'ubogljivost' in 'podrejenost', za kletvice, pa kristjan ve, da sam ni sposoben narediti ničesar, kakor tudi, da ga to, da se ne zanaša nase, odrešuje, dela bolj srečnega, kar je konec koncev edino, kar nas zanima. Naš cilj je, da postanemo jagnjeta, da bi torej bili podobni Jagnjetu, tudi zato, ker, bodimo odkriti, če ne bi bilo Njega, namreč Jagnjeta, ki nas noro ljubi, ubogljivost ne bi imela nikakršnega smisla. Nismo nobeni mazohisti, temveč ubogamo zato, ker se na nekoga zanesemo bolj kot sami nase. Ne zanašati se nase pomeni, da je treba včasih svoja čustva zakleniti v shrambo oz., še bolje, v akvarij, ki je dobro zatesnjen s silikonom, in iti naprej v svojem zvestem in nepopustljivem delu vsako minuto. Ne zanašati se nase pomeni poslušati še drugi glas, ki ni naš. Seveda je treba ta glas zelo dobro izbrati. Če pa že moramo izbirati, moramo izbrati le najboljše, mar ne"? Pri zakonu, družini in vzgoji je torej potrebno ravno to, da se ne zanašamo le nase, temveč to najpomembnejšo zgradbo postavimo na prave, na Božje temelje. Prave krščanske vzgoje tako ne more biti brez odločilne vloge vere v družini.

Andrej Vončina

Mesto krščanstva v družbi

Kaj Evropi lahko da Kristus?

Komisija pravičnost in mir pri SSK je volilne upravičence, pred volitvami v Evropski parlament, opozorila na državljansko pravico in dolžnost ter odgovorno pripravo na volitve (<http://katoliska-cerkev.si/udelezba-na-volitvah-je-pravica-in-dolznost-za-vsakega-kristjana-izjava-kpm>).

KPiM je državljane pozivala, da podprejo tiste kandidate, ki se zavzemajo za pravičnost, svobodo, mir in resnico, spoštovanje življenja in družinske vrednote ter se zavzemajo za preseganje delitev v narodu in med narodi ter pomagajo iskati rešitve za izhod iz krize in v blagor vseh. Dokument omenja tudi Majniško deklaracijo 2014, ki "opozarja na stanje v državi in nakazuje smeri rešitve, zato jo tudi Komisija Pravičnost in mir pri SSK podpira. Če nam je kaj za lastno, narodno in družbeno ter državno prihodnost, potem je skrajni čas, da na vseh ravneh poskrbimo za preobrat v pravo smer. To pa je mogoče doseči samo z udeležbo na volitvah in aktivnim državljanstvom na vseh ravneh družbenega življenja".

Ne le čas pred evropskimi volitvami, temveč tudi po volitvah, je priložnost za razmislek o našem življenju. Kam plujemo? Kdo nas vodi? Zakaj in s kakšnim namenom počnemo, kar počnemo? Kako se 28 evropskih držav sooča z ekonomskimi, političnimi, socialnimi, pravnimi in kulturnimi vprašanji?

Kaj je temelj družbe, temelj skupnosti? Kaj omogoča skupno dobro, dobro vsakega posameznika, kaj pa je za družbo škodljivo? Kaj omogoča bogato življenje? Kdaj je naša skupnost zares človeška? Kakšno odgovornost to zahteva od nas? Problematično se mi zdi javno opredeljevanje vidnih predstavnikov Cerkve za določene politične stranke, celo za posamezne politične voditelje, ki v Sloveniji ni redek pojav. To vnaša v Cerkve in družbo razdeljenost in po mojem mnenju paradoksalno onemogoča resnične spremembe. Ne smemo pozabiti, da Sveti Duh lahko deluje tako v pripadnikih levih kot desnih političnih strank. Pred kratkim umrlj poljski general Wojciech Jaruzelski, zadnji komunistični diktator Poljske, ni bil imun za silno moč Janeza Pavla II. in širokih ljudskih množic. Čeprav se je 13. decembra 1981 svetu predstavil kot hladnokrven diktator, se je pozneje odločil za dialog,

dolžnost, toda same volitve niso ključ za rešitev, posebej če na volitve odhajamo z grenkobo v srcu in nimamo zaupanja v kandidate, ki jih sicer obkrožimo kot manjše zlo.

Poleg tega politične obljube in programi, prav tako tudi deklarativna pripadnost krščanskim vrednotam, še ne zagotavljajo, da bodo določene politične stranke to tudi uresničile. Prav je, da kristjani v politiki pripovedujejo in pojasnjujejo svoja prizadevanja, da kristjani presojo ravnane posameznih strank in njihovih voditeljev. To presojanje je, po mojem mnenju, bistveno premalo poglobljeno.

Kristjani priznavamo, da smo krhki, ranljivi, da se lahko motimo in je naše ravnanje grešno. Ravno zaradi tega je nujna naša povezanost s Kristusom, ravno zato je molitev, ki nas odpira za Boga, tako pomembna. Prav tako pa je pomemben dialog z drugače mislečimi!

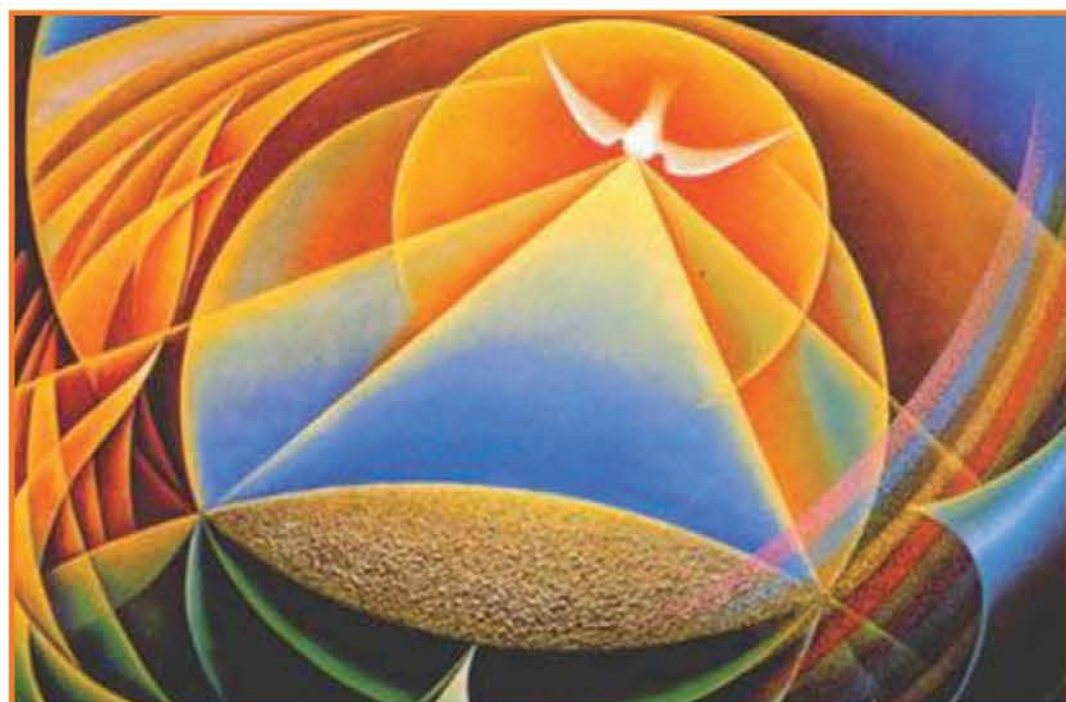
Kaj Evropi in svetu lahko da Kristus? Kaj daje življenju smisel? Ne gre v prvi vrsti za to, kaj lahko Evropi damo kristjani, kaj kristjani delamo dobrega, kaj slabega, kako smo razumljeni in kakšen je družbeni ugled rimskokatoliške Cerkve.

Skupno, javno, na trgih se je potrebno spraševati: Kam gremo? Kaj se dogaja? Kdo določa, kakšne naj bodo rešitve? Nas vodijo ljudje, ki vidijo, ali slepci? Je bistvo Evrope lahko potrošništvo, ekonomska moč, laicizem in etični relativizem? Nas bo to odrešilo in osrečilo?

Presenečenja se dogajajo. Presenečenje je bilo Kristusovo vstajenje. Presenečenje so tudi gibanja za življenje, katerim pripadajo mladi, in se zavzemajo za t. i. klasično družino. Mnogi ljudje prihajajo do spoznanja, da mora biti resničen razvoj integralen, da mora upoštevati tudi razvoj in odgovornost človeka, solidarnost z revnimi. Presenečenje je vsak Abraham, ki si prizadeva za drugačno ureditev sveta, za nove poti človeštva.

Če je človek ustvarjen po Božji podobi, če smo povezani s Stvarnikom, kakšno moč še potrebujemo? Kaj je avtoriteta? V čem je moč? Bomo probleme rešili zgolj s formalno močjo, ki je seveda tudi pomembna, a še zdaleč ne zadostuje?

Verjetno so komunistični voditelji vzhodnoevropskih držav mislili, da bo komunizem večni. Čutili so se močne. Nekaj podobnega morda mislijo tudi sedanji

Ne smemo pozabiti, da Sveti Duh lahko deluje tako v pripadnikih levih kot desnih političnih strank

priznal svoje napake in razumel, kaj se dogaja na Poljskem. Prav on je rešil Poljsko pred vojaškim posegom Sovjetske zveze. Tudi on je pričal za svetost Janeza Pavla II. Vprašanje je, ali smo kristjani v sebi aktivirali moč, ki preobraža nas same in ljudi okoli nas. Je med nami navdušenje? Volitve so vsekakor pomembne, so naša pravica in

voditelji EU. Je taka politika EU, kot smo ji priča danes, edina možna rešitev? Bi lahko bili odnosi EU z Rusijo, Ameriko, Kitajsko in drugimi državami tudi drugačni? Kaj pa družinska politika, vzgoja in izobraževanje, ekonomija in ne nazadnje odnos do Transcendence?

Bogdan Vidmar